

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
651 81 Karlstad

registrator@msb.se

Remiss av beskrivning och kriterier för Riksintresset Totalförsvarets civila delar

Boverket välkomnar MSB:s initiativ att påbörja ett arbete med att identifiera anspråk på riksintressen för totalförsvarets civila delar. Med avseende på det ökade fokus som säkerhetspolitiken fått på senare tid och behovet av att förstärka den framtida krisberedskapen finns det all anledning att se över anspråken på att i ökad utsträckning ta hänsyn till totalförsvarets behov i den fysiska samhällsplaneringen.

MSB har ett samordnande tvärsektoriellt ansvar för totalförsvarets civila delar. Myndigheter som berörs av civilförsvarets intressen är av olika slag. Dels sådana som har ett sektoriellt ansvar att tillhandahålla planeringsunderlag för sin sektor enligt Förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. Dels så kallade bevakningsansvariga myndigheter. Vad gäller den senare gruppen av myndigheter är det inte rimligt att förvänta sig att dessa har en god kännedom om det regelverk som kringgärdar arbetet med hushållning med mark- och vattenområden. Även om ansvarsprincipen är gällande så kan det finnas ett behov av stöd och vägledning till dessa myndigheter från MSB:s sida för att en korrekt identifikation av riksintresseanspråk ska kunna göras.

För att kunna påverka kommunerna att på ett bra sätt tillgodose totalförsvarets (civila) intressen utgör ett genomarbetat planeringsunderlag en god utgångspunkt. Härvidlag är det nödvändigt att planeringsunderlaget ges en sådan utformning att det svarar mot planerarens respektive beslutsfattarens behov av att kunna ta ställning till förändringar i markanvändningen och bebyggelsestrukturen. Ett bra planeringsunderlag kan också komma att läggas till grund för en dialog om dessa frågor mellan länsstyrelsen och kommunen.

Det medför att MSB bör studera myndigheternas planeringsunderlag och ge råd till dem hur totalförsvarets civila delar kan beaktas inom respektive sektorer. Härvidlag är det viktigt att MSB är tydliga i sin rådgivning om syftet och målet

med lagstiftningen. Bestämmelserna i miljöbalkens 3 och 4 kap. ska ses som ett led i samhällets naturresurspolitik, en form av arealhushållning i syfte att planera hur mark- och vattenområden ska användas för olika ändamål. Det handlar om att reglera mark- och vattenanvändningen i avgränsade områden med särskilda kvaliteter. Eller med andra ord, att säkra samhällets långsiktiga behov av områden med vissa egenskaper för särskilt angivna ändamål. Det handlar sålunda inte om att bestämmelserna ska fungera som någon form av skyddslagstiftning för olika verksamheter, dvs. att tillgodose riksintressets behov i allmänhet, utan enbart hantera konkurrens om fysiska områden.

De av MSB uppställda sex kriterierna är generellt utformade och övergripande till sin natur. Det kommer att ställa krav på tydliga preciseringar, rimliga avgränsningar och goda värdebeskrivningar av anspråk på områden för den civila delen av totalförsvaret för att kunna utgöra ett stöd i det efterföljande planeringsarbetet. Som ett fortsatt led i myndighetens arbete med att främja sektorns intressen av specifika mark- och vattenområden kan MSB underbygga verksamheten genom att initiera och stödja projekt på regional och kommunal nivå för att få fram goda exempel.

Kort om terminologi: I PM skrivs det om geografiska riksintressen. Det är såtillvida rätt att riksintresseanspråk har en geografisk utbredning, dvs. kan mer eller mindre grovt lokaliseras i rummet. Begreppet riksintresse används dock om två olika typer av områden: dels större områden som riksdagen beslutat om i 4 kap. miljöbalken, de s.k. geografiska riktlinjerna, dels områden som är riksintressen enligt 3 kap. miljöbalken och där den ansvariga nationella myndigheten har ett ansvar för att ange anspråk, de s.k. verksamhetsanknutna riktlinjerna.

Sektorsmyndigheternas klassificering av områden som riksintressanta är ett anspråk. I formell mening är riksintresse endast ett område som vid prövning av ändrad markanvändning har angetts vara riksintresse. Anspråk på området har därmed formellt godtagits och övergått till riksintresse.

I detta ärende har enhetschef Robert Johannesson beslutat. Utredare Kajetonas Čeginskas har varit föredragande

Robert Johannesson
enhetschef

Kajetonas Čeginskas
utredare